

Dagelijks brood - manna in de woestijn | Teamvoorbereiding

Met deze handleiding kun je als team een kliederkerk over het bijbelverhaal 'Dagelijks brood - manna in de woestijn' uit het bijbelboek Exodus 15 en 16 voorbereiden.

Onderdeel van programma

Voor wie

Leiding jeugdwerk

Duur

60+ minuten

Kliederkerk: Dagelijks brood - manna in de woestijn

Het complete kliederkerkprogramma rondom het thema 'Dagelijks brood - manna in de woestijn' bestaat uit deze teamvoorbereiding, ontdek-activiteiten en ideeën voor de viering en maaltijd. Duik eerst als team in het bijbelverhaal aan de hand van onderstaande ideeën. Kies vervolgens activiteiten en verwerkingsvormen uit die het beste passen bij jullie kliederkerk en bedenk er eventueel een aantal zelf! Let op variatie zodat het leuk is voor zowel jongens, meisjes; kinderen, tieners en volwassenen; voor dromers, denkers én doeners.

Wil je meer verdieping voor een goede voorbereiding en geloof in je kliederkerk? [Lees dan dit artikel.](#)

A4'tjes met gespreksvragen

Om mensen te helpen in gesprek te gaan, vind je bij de meeste activiteiten 'voorbeeld gespreksvragen'. Ook vind je bij de activiteiten een bijlage met een A4'tje voor op tafel: een

zogenoemd praatpapier. Hierop staan een uitleg van de opdracht en de gespreksvragen.

- > Dit 'praatpapier' is in ppt-formaat en kun je zelf bewerken zodat het bij jouw klederkerk past.
- > Via [deze link](#) vind je meer downloads om materialen in klederkerk-stijl vorm te geven.

Bijbeltekst

Je vindt de tekst van het verhaal 'Dagelijks brood - Manna in de woestijn' in het bijbelboek Exodus 15 en 16.

Alle teksten bij de werkvormen komen uit de Bijbel in Gewone Taal (tenzij anders vermeld).

Brainstorm

Kort na de spectaculaire doortocht van het volk Israël door de Rode Zee gaat het al mis: het water is op en een tijdje later ook het eten. De twijfel slaat toe: 'Wat doen we eigenlijk in deze woestijn? Waren we maar in Egypte gebleven, daar was meer dan genoeg vlees en brood!' Het volk doet hun beklag bij Mozes en Aaron en via hen ook bij God. God antwoordt het volk door manna en kwakkels te sturen. Hij zorgt en iedere dag is er precies genoeg!

De 'pit' die in dit uitgewerkte klederkerkprogramma centraal staat is: vertrouwen in genoeg. Bij de Farao was het 'pakken wat je pakken kan' en ieder voor zich. Bij God mogen de Israëlieten erop vertrouwen dat hij iedere dag voorziet. Het is daarom niet nodig om meer te nemen dan je voor die dag nodig hebt. Bovendien steel je daarmee van de ander: je pakt meer dan nodig is en voor de ander blijft er minder over.

In het vertrouwen dat er genoeg is, ga je anders om met wat je is gegeven. Je kunt ontspannen, genieten en delen zonder angst, je gunt de ander ook wat.

Kies activiteiten die passen bij jullie doelgroep en de 'pit' van het verhaal en pas activiteiten zo nodig aan.

Spreek eens 3 minuten met elkaar over het onderwerp 'voedsel'. Op welke manier speelt voedsel een rol in je leven? Houd je van lekker koken of zie je het meer als noodzakelijke brandstof? Houd je je bezig met de kwaliteit, prijs of herkomst? Eet je verse groenten uit je moestuin of het liefst een diepvriespizza?

Lees: [Exodus 15: 22-25](#), [Exodus 16:1-36](#) en [Matteüs 6:25-34](#)

Als we samen aan tafel gaan, dan is er één ding dat ons daar samen brengt: het eten. Opvallend genoeg hebben we het daar in de kerk niet zo vaak over terwijl juist dat voedsel ons verbindt. Met elkaar, met de schepping en met onze Schepper. Dat is iets wat we verstandelijk wel weten, maar vaak niet zo sterk ervaren. Ons voedsel kopen we, verpakt en voorbereid, in de supermarkt, en is het hele jaar rond beschikbaar van over de hele wereld. We weten maar weinig van wat er bij komt kijken dit voedsel te telen. Begrijpen wij en onze kinderen nog hoe kwetsbaar en wonderlijk dit proces is? En hoe afhankelijk we zijn van de Schepper die het leven geeft?

In Genesis 1 krijgt de mens de taak om de hof te bewerken en bewaren. Vraag je een boer ernaar hoe dit in de praktijk werkt, dan zal hij dit beamen. Als je het bodemleven voedt, dan reageert die bodem met groei en brengt daarmee voedsel voort voor planten, dieren en mensen. Het bewerken en bewaren is daarmee een daad van geloof: we vertrouwen erop dat Gods aarde ons voedt, als wij onze roeping van bewerken en bewaren vervullen.

Het uitspreken van onze dankbaarheid aan de Schepper aan het begin van de maaltijd is een erkenning hiervan. Hoe we in de praktijk omgaan met voedsel in onze samenleving is dat niet altijd.

Je moet het ook maar durven: geven zonder garantie dat je iets terugkrijgt. Melkveehouder Gerard Top verwoordde het zo: 'Je kunt op 2 manieren naar een stuk grond kijken. Je kunt je richten op wat jij uit de grond nodig hebt en proberen dat perfect te regelen met kunstmest, pesticiden, etc. Maar je kunt ook naar de miljoenen diertjes onder de grond kijken. Als je die voedt en eerst als het ware voor hen zorgt, zullen ze je een goede oogst teruggeven. Maar daar moet je dan wel op durven vertrouwen.

Gespreksvragen

- Hoe speelt jouw geloof een rol in hoe je omgaat met voedsel?
- Wat is voor jou een voorbeeld van respectvol omgaan met voedsel?
- Vind je het belangrijk om te bidden voor het eten? Waarom wel/niet?
- Wat zijn jouw gedachten en/of gevoelens bij de bijbelse belofte die we lezen in Mattheüs 6:33? Is dit vertrouwen gemakkelijk voor je of juist niet? Kun je uitleggen waarom?

Wil je verder ingaan op dit thema? Kijk dan op www.proevenpraten.nl.

Schrijf met elkaar op een vel papier welke boodschappen of lessen jullie uit het verhaal kunnen halen. Wat willen jullie dat de deelnemers van kliederkerk ontdekken?

